

REVISTA ECONOMICĂ.

ORGAN FINANCIAR-ECONOMIC.

Organul oficial al „SOLIDARITĂȚII”, asociație de institute financiare ca însoțire.

Apare odată pe săptămână.

Membri ai asociației „SOLIDARITATEA” sunt:

Agricola (Ecua), Agricola (Hunedoara), Agricola (Lugoș), Agricola (Sebeșul-săsesc), Albina, Ancora, Ardeleana, Arieșana, Arina, Armonia, Auraria, Aurora (Baia-mare), Avrigiana, Bândățana, Banca Poporala (Caransebeș), Banca Poporala (Dej), Banca Poporala, (Arpașul-inf.) Berzovia, Bihoreana, Bistrițana, Boșcana, Brădetul, Buciunanza, Cassa de împrumut ca însoțire (Bârzăz), Cassa de păstrare (Mercurea), Cassa de păstrare (reuniune) (Săliște), Câmpiana, Cârțișoreană, Chiorana, Chiseteiana, Codreana, Coîrlul (Buteni), Codru (Lupaș), Comuna, Concordia (T.-Uzdin), Cordiana, Coroana (Bistrița), Coroana (Timișoara), Corvineana, Creditul, Crișana, Cugiereana, Decebal Detunata, Doina, Drăganul, Dunăreana, Economia (Cohalm), Economul, Făgetana, Frăția, Frățietatea, Furnica Geogeană, Gloria, Grănițierul, Hațegana, Insoțire de credit (Veștem), Institut de credit (Mehadia), Institut de credit (Gavodzia), Izvorul (Sâangeorgiu), Izvorul (Sebeșul-inf.), Iulia, Lăpușana, Ligediana, Lipovana, Luceafărul, Lumina, Mărgineana Mercur, Mielul, Minerva, Munteana (Corniareva), Murășiana, Murășanul, Maramureșana, Nădlăcanu, Negoiu, Noiana, Olteana, Oraviciana, Oriental, Patria, Piatra, Plugarul (Cacova), Plugarul (Săcădate), Poporul (Lugoș), Poporul (Săliște), Porumbăceană, Progresul, Reuniunea de împrumut și păstrare (Ilva-nare), Riumeana (Cap.-Mănăstur), Săcana, Sătmăreana, Sebeșana (Caransebeș), Șoimul (Vașcău), Sebeșana (Sebeșul săsesc), Secășana, Selăgeana, Sentinela, Șerăciana, Silvania, Speranța (Hosman), Steaua, Șoimul (Uioara), Târnăveana, Tibleșana, Timișana, Unirea, Vatra, Victoria, Voileana, Vlădeasa, Vulturul (Sârmărtin), Vulturul (Tașnad), Zărăndeană, Zlăgneana.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12—, pe $\frac{1}{2}$ an K 6—

Redactor responsabil:
CONSTANTIN POPP.

Taxa pentru inserții:
de spațiu unui cm² câte 10 fileri.

Proces verbal

Iuat în a VI-a adunare generală ordinară a „Solidarității”, asociație de institute financiare ca însoțire, ținută la 28 Iunie 1914 în Sibiu (sala Muzeului „Asociației”) la orele 11 a. m.

Prezident:

Notar:

Parteniu Cosma.

Ioan I. Lăpedatu.

Ca membrii ai însoțirii au fost reprezentate în adunarea generală următoarele institute de credit și economii:

1. «Agricola», Ecica prin L. Magdu, cu 1 cuote
2. «Agricola», Sebeș „ I. Vătăsan „ 2 „
3. «Albina», Sibiu „ P. Cosma „ 10 „
4. «Ardeleana», Orăștie „ V. Orbonaș „ 3 „
5. «Armonia», Cincul-mare „ D. Stănuței „ 2 „
6. «Auraria», Abrud „ Dr. V. Preda „ 5 „
7. «Avrigiana», Avrig „ I. Maxim „ 1 „
8. «Banca Poporala», Arpaș „ G. Boeriu „ 1 „
9. «Banca Pop.», Caransebeș „ Dr. P. Barbu „ 1 „
10. «Banca Poporala», Dej „ S. Rusu „ 1 „
11. «Bihoreana», Oradea-mare „ I. Diamandi „ 11 „
12. «Bistrițiana», Bistrița „ I. Lissai „ 3 „
13. «Câmpiana», Mociu „ V. Muntean „ 1 „
14. «Cârțișoreană», Streza-Cârțiș „ V. Vulcan „ 1 „
15. «Cassa-de-păstrare», Săliște „ C. Herția „ 2 „
16. «Comuna», Căvăran „ V. Baciu „ 1 „
17. «Cordiana», Fofeldea „ N. P. Petrescu „ 2 „
18. «Coroana», Bistrița „ Dr. G. Tripo „ 1 „
19. «Creditul», Zărnești „ Iosif Oncioiu „ 5 „
20. «Crișana», Brad „ Em. Comșa „ 3 „
21. «Cugiereana», Cugir „ I. Lăpedatu „ 1 „
22. «Doina», Câmpeni „ Dr. Z. Chirtop „ 5 „
23. «Dunăreana», Cubin „ P. Stoica „ 1 „
24. «Economia», Cohalm „ C. Popp „ 1 „
25. «Economul», Cluj „ Dr. I. Dăianu „ 5 „

26. «Făgetana», Faget prin Ad. Olariu „ cu 1 cuote
27. «Furnica», Făgălaș „ M. C. Jiga „ 3 „
28. «Geogeană», Geoagiu „ I. Popovici „ 2 „
29. «Grănițierul», Dobra „ A. Leșnican „ 1 „
30. «Hațegana», Hațeg „ Ioan Budiu „ 3 „
31. «Inst. de credit», Mehadia „ D. Rațiu „ 1 „
32. «Izvorul», Ighiș „ N. Popp „ 1 „
33. «Izvorul», Sebeșul-de-jos „ I. Vătăsan „ 1 „
34. «Iulia», Alba-Iulia „ Dr. C. Velican „ 2 „
35. «Lăpușana», Lăpușul-ung. „ N. Gherman „ 1 „
36. «Lipovana», Lipova „ Dr. T. Bredicean „ 10 „
37. «Luceafărul», Verșet „ V. Cărje „ 5 „
38. «Lumina», Sibiu „ D. Vulcu „ 1 „
39. «Mărgineana», Poiana „ N. Dobrota „ 1 „
40. «Mielul», Poiana „ Ilie Dobrota „ 1 „
41. «Minerva», Beclan „ N. Căciula „ 1 „
42. «Murășanul», Mariadarna „ P. Givulescu „ 3 „
43. «Nădlăcanu», Nădlac „ I. Petroviciu „ 10 „
44. «Negoiu», Porumbac „ I. Rebega „ 1 „
45. «Noiana», Noul-român „ N. Negruț „ 1 „
46. «Oriental», Dobra „ L. Vraciu „ 1 „
47. «Oraviciana», Oravița „ Dr. P. Cornean „ 10 „
48. «Patria», Blaj „ V. Muntean „ 2 „
49. «Piatra», Teiuș „ Liviu Bitrea „ 2 „
50. «Poporul», Săliște „ Dr. N. Petra „ 2 „
51. «Porumbăiana», Por.-sup. „ I. Marinescu „ 1 „
52. «Progresul», Ilia-murășană „ E. Comănescu „ 1 „
53. «Sătmăreana», Seini „ D. Rațiu „ 3 „
54. «Sebeșana», Sassebeș „ Dr. I. Elekes „ 2 „
55. «Selăgiana», Jibou „ D. Rațiu „ 1 „
56. «Secășana», Secăș „ I. Spornic „ 1 „
57. «Sentinela», Satul-nou „ P. Stoica „ 6 „
58. «Şerăciana», Sercaia „ Dr. H. Pralea „ 2 „
59. «Speranța», Hosman „ I. Pampu „ 1 „
60. «Târnăveana», Sighișoara „ Dr. T. Cornea „ 3 „
61. «Timișana», Timișoara „ R. Cărăbaș „ 4 „
62. «Unirea» „ Ios. Oncioiu „ 1 „
63. «Vatra», Cluj „ Nic. Ivan „ 3 „
64. «Victoria», Arad „ S. Raicu „ 10 „
65. «Viitorul», Ocna-Sibiului „ Dr. N. Cristea „ 1 „
66. «Vulturul», Sânmărtin „ V. Muntean „ 1 „
67. «Zlăgneana», Zlatna „ I. Vătăsan „ 5 „

Nr. 1.

Președintele însoțirii, dl *Parteniu Cosma* arată că adunarea de azi a fost convocată în ordine, amăsurat convocării publicată în Nr. 24 dela 13 Iunie a. c. al «Revistei Economice», care se alătură la acest proces verbal sub 1%. și că din 122 de membrii sunt reprezentate 67 de institute și constatănd, că în înțelesul §-lui 41 din statute adunarea e capabilă a aduce decisiuni valite.

declară a VI adunare generală ordinată a «Solidarității» de deschisă și în conformitate cu dispozițiile §-lui 40 din statute, numește notar pe *Ioan I. Lăpedatu*, de scrutinator pe d-nii *Dr. Toma Cornea* și *Dr. Ioan Elekes*, iar de bărbați de încredere pentru verificarea procesului verbal pe d-nii *Dumitru Vulcu* și *Ioan Vătăsan*.

Nr. 2.

Se prezintă și cetește:

a) *raportul direcției* referitor la activitatea acesteia în cursul anului trecut, care raport s'a publicat și în Nr. 25 dela 20 Iunie a. c. al «Revistei Economice», organul oficial al însoțirii și

b) *Contul Bilanț și Profit și Perdere pro 1913* precum și raportul comitetului de supraveghiere, anexate sub 2 și 3 la acest proces verbal.

Adunarea generală ia act cu aprobare de raportul direcției.

Contul Bilanț și Profit și Perdere — pe baza raportului comitetului de supraveghiere — le aprobă și decide ca profitul de Cor. 25.74 să se treacă în contul anului următor.

Totodată adunarea generală dă direcției și comitetului de supraveghiere absolvitorul pentru gestiunea anului încheiat.

Nr. 3.

Se trece la p. 5 al ordinei de zi: autorizarea direcției de a numi un număr corăspunsător de de revizori-experti. Față cu această propunere

adunarea generală autorizează direcționea însoțirii să numească și pentru anul curent un număr potrivit de revizori-experti.

Nr. 4.

Se pune la ordinea zilei: alegera a trei membrii în direcție cu mandat pe trei ani și

adunarea generală alege cu totalitatea voturilor prezente pe d-nii *Andrei Cosma*, *Ioan F. Negruțiu sen.* și *Dominic Rațiu* ca membrii în direcție cu mandat pe trei ani.

Nr. 5.

Ordinea de zi fiind exhaustă, președintele mulțumește celor prezenți pentru interesul arătat față de lucrările «Solidarității»

și declară adunarea generală de încheiată.

D. U. S.

Parteniu Cosma m. p. **Ioan I. Lăpedatu** m. p.
preșident. notar.

Cetit și verificat:

Sibiu, la 1 Iulie 1914.

Dumitru Vulcu m. p. **Ioan Vătăsan** m. p.

Proces verbal

Iuat în a IV-a conferență a revizorilor-experti ai „Solidarității”, ținută la 27 Iunie 1914 în Sibiu (Sala de ședințe a „Asociației”) la 4 ore m. p.

Prezident:

Notar:

Parteniu Cosma. **Ioan I. Lăpedatu.**

Prezenți: Gheorghe Adam, Nic. Căciulă, Em. Comșa, Ios. Diamandi, Const. Herța, Mateiu C. Jiga, Ios. Lissai. Liviu Magdu, Tr. Marcu, Ioan Moldovan, Victor Muntean, Ios. Oncioiu, Const. Popp, Dominic Rațiu și Ioan Vătăsan.

Și-au scuzat absența: Ilie Popp și Aurel St. Șuluțiu.

Nr. 1.

Prezidentul «Solidarității», dl Part. Cosma salută pe revizorii prezenți precum și publicul asistent și în special pe d-nii Josef Weingart, șeful fil. Băncii Austro-Ungare din Sibiu și pe dl Andrei Bârseanu, președ. «Asociației» și arătând importanța conferințelor din trecut și a celei prezente

declară a IV conferență a revizorilor «Solidarității» de deschisă, numind notar pe secretarul însoțirii, *Ioan I. Lăpedatu*.

Nr. 2.

Secretarul «Solidarității» prezintă și cetește raportul său către conferență de astăzi, raport care s'a publicat și distribuit din vreme revizorilor experti și care se anexează la acest proces verbal sub 1%.

Raportul prezentat se primește ca bază de discuție atât în general cât și în special și după o desbatere amănunțită, la care au luat parte pe lângă președintele și secretarul însoțirii, domnii Sava Raicu, Ioan Moldovan, Nic. Căciulă, Emanoil Comșa, Iosif Diamandi, Const. Herța, Ioan Vătăsan și Iosif Lissai, se decide:

1. Conferența exprimă mulțumită direcției «Solidarității» pentru sprijinul, ce îl dă la executarea hotărîrilor sale.

2. Revizorii experți se îndatorează:

a) a continuă cu stăruițele lor pentru angajarea de puteri calificate la lucrările speciale de contabilitate;

b) a stărui pentru întocmirea de regulamente în scopul administrării averilor de bancă și pentru controlul intern, determinând pe factorii competenți să introducă în aceste regulamente dispoziții precise, prin cari să se opreasă relațiile de afaceri dintre funcționari, membrii direcțunii și ai comitetului de supraveghiere cu propriile lor instituite și propunând să se iei dispoziții și cu privire la aceea, ca angajamentele actuale să se achite în un timp hotărît, dinainte stabilit. Tot asemenea să stărue a se luă cele mai severe dispoziții cu privire la îndatorirea membrilor direcțunii pentru censurarea conștiențioasă și regulată a împrumuturilor, prolongirilor și restanțelor, și

c) a stărui pentru observarea dispozițiilor cuprinse în instrucțiunea biroului «Solidarității» cu privire la censurarea și stabilirea conțurilor de încheiere: bilanțul anual și contul de profit și perdere și a lămurii cât mai bine pozițiile din diversi debitori.

3. Conferența susține și pe mai departe hotărîrile de sub nrri 4—7 ale conferenței anterioare și membrii ei se obligă a stărui neconenit pentru executarea acestor hotărîri.

In fine

4. Revizorii experți

a) așteaptă cu încredere hotărîrile direcțunii «Solidarității» cu privire la instituirea de revizori definitivi;

b) vor urmări cu atenție tendințele de centralizare prin fuziuni, raportând despre acestea biroului însoțitorii;

c) vor propagă și în viitor altruismul față de clientela băncilor noastre;

d) la avizul direcțunii «Solidarității» se angajează a revidă însoțirile sătești numai pe lângă spesele efective de drum și diurn de 10 cor., și

e) nu vor mai face revizuiri la institute ce nu aparțin «Solidarității» fără învoirea prealabilă a direcțunii ei.

Nr. 3.

Președintul enunțând decisul de sub punctul precedent își exprimă speranța, că prin executarea conștiențioasă a hotărîrilor luate se va face un pas însemnat în perfecționarea organismului tehnic, administrativ și finanțiar al băncilor asociate și mulțumind publicului asistent, constător mai tot din reprezentanți ai băncilor însoțite,

suspendă conferența pentru ¼ oră și anunță că se va continua numai în prezența revizo-

riilor-expertii. Încă odată mai multumește publicului asistent și D-lor Josef Weingart și Andreiu Bârseanu.

Nr. 4.

Redeschizându-se conferența, secretarul prezintă și cetește raportul său special cu diverse detaluri, rezultate din activitatea revizorilor în anul trecut, raport care se alătură la acest proces verbal sub 2/. Intrându-se în desbaterea raportului prezentat,

conferența ia act de cuprinsul acestui raport și votează mulțumită pentru adunarea și prelucrarea instructivelor date și exemple scoase din experiențele anului trecut și-și exprimă dorința ca să se facă aceasta și în anul viitor, dat fiind că în chipul acesta se pot comunica reciproc experiențele și observările speciale ale singuraticilor revizori, din cari să se poate trage folos pentru viitor.

Nr. 5.

Terminate fiind lucrările conferenței, președintul dorește, ca ele să fie de un cât mai real folos pentru viitor,

și declară a IV-a conferință a revizorilor-experti ai «Solidarității» de încheiată.

D. U. S.

Parteniu Cosma m. p. **Ioan I. Lăpedatu** m. p.
preșident. notar.

„Dela Solidaritatea“.

— Ședința plenară a direcțunii. Conferențele Revizorilor experți. Adunarea generală. —

Şedința plenară a direcțunii „Solidarității“

să ținut Sâmbătă la 27 l. c., orele 10 a. m. A fost prezentată de venerabil și neobositul director al „Albinei“ D-l Parteniu Cosma, participând ca membri d-nii Sava Raicu, directorul „Victoriei“ Arad, Dr. Gavril Tripon, directorul „Coroanei“ Bistrița. Romul Cărăbaș, directorul „Timișanei“ Timișoara, Dominic Rațiu, gentul filialei „Albina“ Lugoj și Constantin Popp, redactorul „Revistei Economice“. Ca referent a funcționat secretarul „Solidarității“ D-l Ioan I. Lăpedatu. Ședința s'a ocupat cu mai multe chestiuni importante. Intre altele a decis *reorganizarea biroului „Solidarității“* prin închirierea unui local propriu și prin angajarea unei noi puteri de lucru, a unui funcționar permanent pe seama reuniunii băncii noastre. S'a decis mai departe întocmirea unui *serviciu special pentru însoțirile de credit sătești*, o chestiune de mare însemnatate, cu care — cum se știe — direcțunea „Solidarității“ s'a ocupat în mai multe rânduri. S'a ocupat în deosebi prin Aprilie 1912 și când a precizat punctul său de vedere în această chestiune prin un memoriu adresat „Asociației“, care cum să știe se angajase să propage înființarea de in-

soțiri. În acel memoriu a arătat, că pentru creditele necesare poporului nostru ar fi suficiente băncile pe cari le avem și că din acest punct de vedere n'ar mai fi nici o lipsă de a forță înființarea de însotiri sătești de credit. Tocmai de aceea a fost de părere, că ar trebui să ne îndreptăm atențunea nu atât asupra însotirilor de credit cât mai mult asupra acelor de producție și valorizare. Cu privire la însotirile de credit sătești, părerea direcției a fost și este, că acestea intrucât s'au format sau se mai formează acolo unde necesitatea lor e faptic constatătă, trebuie să se mărginească la afacerile de împrumut de tot mici și să se alimenteze din mijloace financiare proprii, cum sunt mijile economii ale membrilor lor. Folosirea de credite străine se poate admite numai în ținuturile de tot sărace și și în aceste cazuri creditele să nu treacă peste limitele unor sume modeste, menite să acopere trebuințele împrumuturilor mărunte și sigure. Dela prezentarea memorialui „Solidarității“ către „Asociațiune“, acțiunea pentru înființarea de cooperative a trecut prin multe încercări. „Solidaritatea“ însă oferise în această acțiune tot sprijinul moral și indirect și material comitetului central al „Asociațiunii“. Fazele, prin care a trecut de atunci începând acțiunea cooperativă sunt prea bine cunoscute. „Asociațiunea“ a continuat cu propaganda ei pentru înființarea însotirilor și acum de curând a adresat „Solidarității“ o cerere prin care o invită să acordeze sprijinul său însotirilor sătești, controlându-le prin revizori experți și mijlocindu-le creditele de lipsă. Din partea sa însotirea băncilor noastre și-a ținut de datorință să urmeze invitații primite dela „Asociațiunea“ pentru că dorește să contribuie la regenerarea însotirilor existente, cari aproape fără excepție s'au abătut dela chemarea cea adevărată și singură îndreptățită, adecă dela rolul de mijlocitori modesti și altruiști a împrumuturilor mărunte și de prima necesitate. Tocmai de aceea direcția „Solidarității“ a hotărât să primească în organizația noastră pe toate acele însotiri, pătrunse de spirit altruist, cari se vor conforma în administrația și afacerilor lor îndrumărilor rationale ce le va da „Solidaritatea“. Si deoarece pentru aceasta să recer lucrări multe și anevoieioase, se va organiza în cadrele reuniunii noastre un serviciu special și se va face an de an o dare de seamă amănunțită. Sunt cele mai îndreptățite speranțe, că prin acțiunea „Solidarității“ se va începe regenerarea însotirilor existente și îndrumarea lor spre activitatea ratională și altruistă. O altă chestiune cu care s'a ocupat direcția „Solidarității“ este *chestiunea biroului de informații și comisiuni*, cu privire la care am publicat și noi un raport competent și detaliat din peana D-lui Petru Manole. După informațiunile ce le avem, o parte din programul acestui birou va fi realizată în cadrele biroului reorganizat al „Solidarității“, iar o altă parte continuă să fie aprofundată prin biroul însotirii noastre. S'a ocupat în sfârșit direcția „Solidarității“ și cu celelalte chestiuni, despre cari s'a făcut amintire în raportul ei către adunarea generală. Astfel s'a ocupat

cu chestiunea concordatutui finanțier dintre băncile noastre și cu *reformele ce sunt proiectate în legile de credit ale țării*, chestiuni cu cari sperăm să ne ocupăm mai amănunțit în revista noastră. Aceste și celelalte chestiuni, cu cari s'a mai ocupat direcția „Solidarității“ sunt dovedă că s'a săvârșit o lucrare serioasă pentru care nu putem avea decât numai cuvinte de mulțumită.

Tot Sâmbătă la 27 I. c. și anume la 4 ore p. m. s'au ținut:

Conferențele revizorilor experți ai „Solidarității“ cea dintâi a fost conferență publică la care au participat pe lângă cei 15 revizori, membrii direcției „Solidarității“, șeful filialei băncii Austro-Ungare din loc și o mulțime de bărbați ce se interesează de afacerile băncilor noastre. Conferența a fost prezidată deasemenea de D-l Parteniu Cosma. Raportor a fost D-l Ioan I. Lăpedatu care a prezentat și ceterul darea sa de seamă publicată în Nr. trecut al „Revistei Economice“ despre experiențele din activitatea anului trecut a revizorilor experți și — pe baza acestora — a făcut o serie întreagă de propunerile cu privire la activitatea din viitor a revizorilor noștri. Asupra raportului D-lui Ioan I. Lăpedatu s'a deschis o discuție vie și mult instructivă. Expunerile și lămuririle date în legătură cu singuraticele propunerile de revizorii-experti și de unii membri ai direcției „Solidarității“, între cari relevam expunerile instructive ale D-lui Sava Rajcu, au fost ascultate cu mult interes de întreaga asistență. Cu mult interes au fost ele urmările de șeful filialei băncii Austro-Ungare din Sibiu, de D-l Iosef Weingart care la încheierea conferenței și a exprimat deplina sa mulțumire pentru cele văzute și auzite. Hotărîrile conferenței revizorilor le vom da publicitate în unul din Nrii viitori ai revistei noastre.

După conferența publică a revizorilor experți a urmat o conferență intimă a lor. În aceasta conferență s'a prezentat un raport special de secretarul „Solidarității“, raport care deasemenea a fost viu discutat și aprofundat de revizorii noștri experți. Despre aceasta conferență intimă, în care lucrurile s'a discutat așa zicând în camera caritatis nu s'a dat detalii ceea ce e și natural.

Seara a fost o întrunire la Hotelul „Boulevard“ a tuturor celor ce au participat la lucrările de Sâmbătă a „Solidarității“. Si aci au urmat să se discute diverse chestiuni financiare economice provocate de hotărîrile importante aduse în direcția plenară a „Solidarității“ și în cele două conferențe ale revizorilor experți. A doua zi Duminecă în 28 I. c. a urmat

Adunarea generală a „Solidarității“.

S'a ținut în sala festivă a muzeului „Asoc“. A fost prezidată de D-l Part. Cosma care a numit ca notar pe D-l Ioan I. Lăpedatu. Ca verificatori ai procesului verbal au figurat D-nii Dumitru Vulcu, directorul „Luminei“ și Ioan Vătășan, inspectorul general al „Albinei“. Ca scrutinători au fost aleși D-nii Ioan Elekes și Dr. Toma Cornea. Adunarea generală a primit rapoartele prezentate și a

aprobat toate propunerile, ce i s'a făcut. Membrii noi în direcție cu mandat pe trei ani au fost aleși D-nii: Andreiu Cosma, Șimleu, I. F. Negruțiu, Blaj și Dominic Rațiu, Lugosi. Adunarea a fost bine cercetată. Au fost reprezentate mai mult de jumătate din băncile asociate.

Sfârșindu-se adunarea generală membrui „Solidarității“ au luat parte în corpore la festivitatea de încheiere a anului școlar al școalei civile de fete a „Asociației“, unde au avut parte se asiste la momente foarte înălțătoare.

La ora 1 p. m. a urmat în sfârșit masa comună pe care au luat-o membrii „Solidarității“ în frumoasele sale ale noului Hotel „Boulevard“, și în decursul căreia a domnit cea mai bună dispoziție, stăpânită de nădejdile îndreptățite în un viitor mai bun. Cel dintâi care a luat cuvântul a fost președintele comitetului de supraveghere D-l asesor consistorial Nicolae Ivan. Dânsul salută pe participanți în numele sibienilor. E fericit că îi poate salută în „Casa noastră“ cum cu drept cuvânt a numit nouă Hotel „Boulevard“, proprietatea Consistorului Arhidiecezan din Sibiu Arată, că acest hotel încă este un semn vădit al progresului social-economic al poporului nostru. Dorește ca astfel de semne ale puterii și capabilității de acțiune economică să se așeze și în celealte centre locuite de români și astfel să ne putem întâlni pretutindenea numai în „Casele noastre“. Răspunde D-l Dr. Ilie Dăian. Arată că membrii „Solidarității“ și peste tot orice român ce vine în Sibiu trebuie să se simtă mândru și să plece cu cele mai frumoase nădejdi în fața progresului economic și cultural, pe care îl realizează români din Sibiu și din împrejurime. Este și dânsul fericit că poate salută pe sibieni în „Casa lor“. Arată apoi rezultatele dobândite de „Solidaritatea“ și dorește ca în viitor să se producă rezultate și mai mari. În acest scop urează prosperare președintelui „Solidarității“ și celorlalți conduceitori ai ei. Domnul Parteniu Cosma dorește ca în lucrările ei „Solidaritatea“ se rămână totdeauna la probleme reale chiar și dacă acelea nu apar aşa de mari și însemnate cum se dorește din anumite părți. Progresând în lucrurile mici, însă cu rezultate pozitive și folositoare, vom ajunge și la lucruri mari, dacă nu noi, urmășii noștri, încheie D-l Cosma la cuvântul apoi D-l Dr. Gavril Tripon, care stăruie ca baza activității economice să fie și să rămână vecinic moralitatea. În fine vorbește în numele revizorilor D-l Ioan Moldovan, șef-contabilul „Victoriei“. Mulțumește pentru elogiole ce li s-au adus revizorilor în decursul ședințelor și adunării „Solidarității“ și promite că vor continua cu putere îndoită activitatea lor din viitor.

Cu acestea s-au terminat lucrările adunării generale ale reuniunii băncilor noastre. Au fost lucrări serioase, cari desigur vor contribui la progresul vieții economice a poporului român din această țară. Cu aceasta dorință s-au depărtat desigur toți aceia cari au asistat la lucrările de Sâmbătă și Dumineacă ale băncilor reunite. Deoarece ca anul viitor să ne pună în față unor rezultate și mai frumoase.

Pentru școala comercială rom. din Brașov.

— Dare de seamă. —

La Cassa „Solidarității“ au mai intrat ca contribuiri à conto sumelor semnate pe seama noului edificiu al „Școalei comerciale din Brașov“ următoarele sume:

Dela „Auraria“, Abrud	K 750—
„Corvineana“, Hunedoara	2 0—
„Hațegana“, Hațeg	200—
„Sebeșana“, Sebeșul-săesc	200—
„Noiana“, Noul-român	50—
„Minerva“, Beclean	50—
și dela d-nul Vasile Gămulea, Sibiu	20—
Total	K 1,470—

Suma aceasta adăusă la contribuirile, publicate în Nr. 22 în sumă de K 15,153.31, rezultă ca total al contribuirilor intrate la Cassa „Solidarității“ su na de K 16,623.31.

Reforma institutelor de bani.

Precum este cunoscut cetitorilor noștri, ministrul de finanțe ungăr a semnalat cu ocazia discuției asupra bugetului, că îl preocupă chestiunea reformei institutelor de bani, dar că pentru rezolvarea acestei chestiuni delicate va trebui așteptat până se așează bine valurile provocate de criza financiară ultimă.

După informația revistei „Magyar Pénzügy“ în ministerul de finanțe, secția creditului, se continuă studierea chestiunii reformei amintite și se euleg date și informații mai ales asupra schimbărilor, ce ar provoca și a situației, ce s-ar crea la institutele de bani, dacă s-ar introduce în mod obligator plasarea unei părți a depozitelor lor spre fructificare, în efecte de stat cu dobândă fixă.

După datele adunate până acum — din punctul de vedere al cantității de efecte, aflătoare în posesiunea iuștitelor de bani — situația nici decât nu este favorabilă reformei proiectate, a căreia introducere, ar produce grave perturbații în relațiile de credit ale țării. De prezent sunt la noi, sub acest raport, trei categorii de bănci: sunt foarte multe bănci, cari, peste tot, nu au nici un fel de efecte cu dobândă fixă; altele, au, ce este drept, efecte de plasament, dar acele sunt lombardate; în fine la altele stocul de efecte disponibile este atât de minimal, încât nici pe departe nu atinge cantitatea, ce ar pretinde-o legea, chiar și în caz când s-ar aplică cuota cea mai mică.

In urma acestora cercurile normative au ajuns la convingerea, că institutile de bani s-ar putea conformă dispozițiilor proiectate cu privire la plasarea unei părți a depozitelor în efecte numai, dacă li s-ar deschide nouă isvoare de credit. Aceasta s-ar putea numai prin potențarea angajamentelor de reescență a băncilor, lucru, ce însă trebuie evitat, angajamentele

acestea fiind dejă destul de considerabile la multe bânci. Ar rămâne ca singur mijloc restrângerea afacerilor existente a bâncilor, ceeace însă ar avea consecuente direct catastrofale pentru întreaga viață economică a țării.

Intre astfel de imprejurări, partea relativă la plata sarea obligatoare a unei părți a depozitelor spre fructificare în efecte cu dobândă fixă — după toată probabilitatea — va fi eliminată din proiectele de reformă ale ministrului de finanțe.

Legea despre izlazuri.

Art. de lege X din 1913, dispune în mod purunitor, ca în toate locurile unde se află izlazuri comune, cel mult până în un an de zile dela intrarea în viață a legei, să se constituie proprietarii izlazurilor (foștii urbarialiști) în societăți de păsunat.

Prin urmare, în toate comunele unde se află izlazuri, sau păsunate comune, trebuie să se înființeze societatea de păsunat și rămâne numai, ca proprietarii să se declare, că primesc ei administrarea societății sau o lasă în seama antistiei comunale.

Prin ordonanța Nr. 7000 a ministrului de agricultură, publicată în foia oficială dela 15 Martie 1914, s'a fixat ca termin a intrării în viață a legei de mai sus: ziua de 1 Maiu n. a. c. Va să zică până la 30 Aprilie 1915 au să fie toate societățile de păsunat înființate.

Ordinațiunea amintită prescrie, ca în trei luni dela 1 Maiu n. a. c. urbarialiștii din fiecare comună să-și prezinte lista lor la antistia comunală, căci dacă nu corăspund îndatoririi acesteia — la ordinul comitetului administrativ comitatens — antistia comunală va compune lista urbarialiștilor, respective a proprietarilor dela păsunatul comun, unde sunt și de acestea, afară de izlazuri.

In cel mult alte trei luni, are să se țină o aşă numită adunare generală de orientare, spre a întregi eventual lista urbarialiștilor, spre a enunță că voesc să iee urbarialiștii în administrare proprie societatea înființândă de păsunat, sau că o lasă în administrarea antistiei comunale și spre a delega o comisiune, care să compună proiectele pentru statute și pentru regulamentul de păsunat.

Despre ținerea acestei adunări de orientare va fi avizată antistia comunală pe lângă comunicarea copiei după protocolul ședinței și cererea, ca lista urbarialiștilor să fie expusă la vedere publică. Isprăvindu-se proiectele vor fi transpuse antistiei comunale cu rugărea, ca în modul uzitat în comună, să concheme adunarea generală constituantă a urbarialiștilor.

Prezidiul în adunarea aceasta îl face delegatul comitetului administrativ comitatens, reprezentantul urbarialiștilor, sau pretorele. După verificarea listei urbarialiștilor se desbat proiectele de statute și regulament. Primite odată acestea se alege apoi biroul și

comitetul societății, cari au datorința ca să prezinte comitetului administrativ comitatens proiectul de statute spre a-l înainta ministerului de agricultură ca să-l aprobe.

Unde până cel mult în 9 luni dela 1 Maiu a. c. nu se vor face preparativele acestea, va ingeră din oficiu comitetul administrativ comitatens și prin exmisul său va face toate cele de lipsă pentru pregătirea proiectelor și pentru convocarea adunării generale constituante prin antistia comunală. Ba ministrul își susține dreptul, ca eventual și fără adunare generală din oficiu să înființeze Societatea și să impună statutele.

Atât de astădată despre modul de purcedere la înfăptuirea „Societăților de păsunat“!

Spre orientare mai amintim cu ocazia aceasta, că ministrul de agricultură prin ordinațiunea mai nouă Nr. 7500 VI. 2/914 aduce la cunoștința comitatelor, că expediază gratis toate tipăriturile de lipsă, la înființarea Societăților de păsunat celor ce se vor adresă la arhiva ministrului de agricultură (M. k. földmivelésügyi miniszter könyvtára Budapest V. Országház-tér 11 sz.). Toate tipăriturile acestea sunt însă numai în limba maghiară și ai noștri au să le traducă pe românește.

Urbarialiștii din comuna urbarială a Lugojului român — după cum suntem informați — au ținut dejă adunarea generală de orientare și au depus la primărie copia protocolului acestei ședințe și lista urbarialiștilor; totodată au exmis o comisie de 15 însă, carea acum lucră cu multă grabă la compunerea proiectelor de statute și a regulamentului de păsunat, cum și la traducerea ordinațiunii ministeriale. Dăm cu socoteala, că de aceea grăbesc ai noștri cu lucrările acestea, ca să poată servi cu formularele de lipsă în limba română, comunelor noastre interesate.

Și e bine că se face așa, căci și ministrul cere în ordinațiunea sa, că la compunerea statutelor toti să se folosească de textul modelului de statute alcătuit de el și publicat ca adaus la ordinațiune și numai separat să se indice de fiecare Societate schimbările resp. întregirile, ce se află de lipsă să le facă amăsurat imprejurărilor locale. Dela ai noștri din Lugoș — eventual și prin redacția „Drapelului“, de unde reproducem acest articolaș — se vor putea căpăta formularele românești pentru statute și regulamentul de păsunat.

AGRICULTURA.

Situatiunea agricolă.

Evaluarea recoltei.

Cel mai recent raport agricol al ministerului ungar ne dă starea sămănăturilor din țară cu 22 Iunie 1914 și cea dintâi prețuire a recoltei din acest an la grâu și secară. Iată câteva amănunte din acest raport:

In intervalul de două săptămâni, dela ultimul raport încoace, timpul a fost aproape fără excepție,

ploios. Prese toată țara au căzut ploi mari impreunate adeseori cu rupere de nori și cu ghiață. Mai multă ploie se înregistrează în acest timp din comitatele Caraș-Severin, Hunedoara, Arad, Nográd și Heves (cam 100—200 milimetri), urmează apoi (cu 75—100 mm.) comitatele din nordul și nord-estul țării. Ghiață a căzut în 50 comitate, între cari se află și comitatele cu populațiune românească: Bihor, Sătmar, Caraș-Severin, Timiș, Torontal, Bistrița-Năsăud, Făgăraș, Hunedoara, Târnavele amândouă, Cojocna, Murăș-Turda și Turda-Arieș. Cea mai urcată temperatură a fost în timpul din urmă la 22 Iunie (30°) iar cea mai scăzută în urma vânturilor reci — la 25 Iunie (25°), — abstragând de pagubele cauzate de prea multele ploie impreunate cu furtuni etc., cari pagube până acum nu sunt prea îngrijitoare, timpul din urmă a fost destul de favorabil sămănăturilor, lucru, care trebuie să se relezeze. Sămănăturile s-au întărit bine și la spicoase grăunțele a avut posibilitatea să se desvoalte încet și normal. Afară de aceasta se constată că rugina încă nu face stricăciuni prea mari, precum se credea. Ceva mai rău stăm în această privință, aici în Ardeal.

Grâul e înflorit prese tot locul în țară și acuma este grăunțele în desvoltare. În acest scop ploile dese din timpul ultim nu i-au fost spre rău. Adevărat, că din această cauză se pot vedea, pe alocurea, și sămănături căzute, dar cu toate acestea, în ce privește grâul, trebuie să vorbim de o *îndreptare* dela ultimul raport ministerial agricol încoace. Rugina în multe părți s'a uscat deodată cu paial și numai pe alocurea a ajuns până la spic.

Cu toată situația mai favorabilă, ce se constată este totuși interesant a se ști, că pe când teritorul sămănat cu grâu este anul acesta cu 650 mii jug. cat. mai mare decât în anul trecut, totuși recolta ce se aşteaptă la grâu va fi cu 4·86 mil. măji metrice mai mică decât în anul precedent, socotindu-se în mediu căte 5·99 m. m. la jugăr, sau cu 1·61 m. m. mai puțin ca în anul trecut. Aceasta este în mediu prețuirea recoltei ce se speră anul acesta la grâu. Datele sunt compuse pe baza rapoartelor speciale și a părerilor diferenților raportori și inspectori agricoli din țară. Dăm aici și un conspect asupra producției de grâu — după ținuturi — în comparație cu anul anterior:

	teritor sămănat	pro jugăr	total 1914	total 1913
Între Dunăre și Tisa	1.304,898	6·13	7.999,769	11.000,557
Târmul drept al Dunării	1.069,330	7·41	7.926,220	8.814,362
Târmul stâng al Dunării	404,664	6·45	2.608,661	2.957,978
Târmul drept al Tisei	440,049	5·31	2.337,094	2.364,076
Târmul stâng al Tisei	931,274	5·12	4.777,341	4.655,965
Ungheul dintre Tisa și Murăș	1.326,741	5·56	7.378,228	8.836,374
Ardealul	587,278	5·63	3.306,272	2.560,977
Total	6.064,234	5·99	36.333,585	41.190,237
în 1913	5.414,733	7·60	41.190,237	

Precum se poate vedea din acest conspect, în Ardeal prospectele recoltei de grâu în anul acesta sunt destul de frumoase în comparație cu rezultatul

anului trecut, lucru care se explică însă, probabil, mai ales prin aceea, că în anul trecut în Ardeal s'a sămănat, în general mai puțin grâu, decât în anul acesta, din cauza timpului nefavorabil.

Secara acum e în coacere, ba în ținuturile mai bine situate coacerea este așa de înaintată încât prese câteva zile este a se începe secerișul. Timpul ploios a fost foarte favorabil desvoltării grăuntelui și prospectele recoltei au crescut, în timpul din urmă, în mod însemnat. Cu toate acestea recolta se poate socoti de pe acum numai ca *mijlocie* și anume cu 6·67 m. m. la jugăr față cu 7·07 m. m. din anul trecut. S'a sămănat cu secără un teritoriu de cca 1.941,412 jug. cat. de pe care se vor aduna — după prețuirile de până acum ale raportorilor și inspectorilor agricoli — cca. 12.950,000 m. m. de secără, față cu 13.273,594 m. m. la un teritoriu de 1.876,593 jug. din anul trecut Ardealul cu 78,874 jug. va produce cca. 407,077 m. m. secara cu media de 5·92 și anume cu cca. 92,000 m. m. mai multă decât în anul anterior.

Orzul de toamnă este deja copit prin șesul cel mare și a început a se seceră. Cel de primăvară e însipiat și se desvoaltă frumos. Timpul umed i-a fost favorabil, dar acum pentru coacere cere căldură. Păiele sunt mai mult mici, dar dese și în caz de timp favorabil și pe mai departe, orzul promite o recoltă bună-mijlocie.

Ovăsului deasemenea i-a primit timpul ploios. Are paial mai adesea înalt și sănătos și promite o recoltă bună.

Porumburile sunt în general frumoase și în special se arată bine în ținuturile, în cari se cultivă în mai mare măsură, ca în unghiul dintre Murăș și Tisa apoi între Dunăre și Tisa etc. În alte părți alte țări și mai ales pe tărmul drept al Dunării și în Ardeal aceste sămănături au cam stagnat din cauza ploilor prea multe. În general porumburile simt lipsa de timp constant cald. Acum e în curgere săpatul al doilea. În Ardeal ploile cele dese au împiedecat și săpatul la timp și aici sămănăturile de porumb, sunt în general, mai slabe. Cu toate acestea sunt și în comitatele Ardelene ținuturi, în cari porumburile stau bine. Astfel de exemplu în comitatele Turda-Arieș, Bistrița-Năsăud, Cojocna și Hunedoara. — *Cartofii* se desvoaltă, în urma timpului favorabil, ce l-au avut până acum, foarte bine. Au foile verzi și sănătoase și desvoltarea fructului multămitoare. Speciile timpurii sunt înflorite și în general promit o recoltă bună sau, pe alocurea, chiar foarte bună. — În Ardeal prin unele locuri mai joase au început să putrezească fructul în pământ din cauza prea multei umezeli. — *Napii de zăhar* și *cei de nutreț* sunt de asemenea în frumoasă desvoltare. Au foile sănătoase, verzi și promit mult. — *Cei de nutreț* sămănați mai târziu sunt mai înapoiați în desvoltare. Săpatul al doilea e terminat și acum e în curgere al treilea. Stricăciuni de vermi și gândaci se raportează din mai multe părți și unele chiar destul de însemnate. Si aceste

semănături așteaptă timp cald de vară. — *Rapița* s'a secerat aproape peste tot locul. Recolta pare a fi în general numai mijlocie. — *Plantelor* de grădină le-a fost binevenit timpul ploios, care le-a ajutat mult în dezvoltare dar în schimb ploile au fost și o pedecă pentru lucrările impreunate cu îngrijirea lor și astfel acum sunt cam năpădite de buruiană. — *Fasolea* se desvoaltă foarte bine și promite recoltă abundantă. Altor *păstăioase* încă le-a făcut bine timpul ploios din urmă. *Varza* deasemenea se desvoaltă foarte mulțamitor. Stricăciunile de insecte sunt până acum neînsemnate. *Hemeiul* în general se arată bine, exceptiune făcând ținuturile cercetate prea des de ploi, unde a cam rămas înapoi în dezvoltare. Săpatul al doilea e terminat aproape peste tot locul. — *Cânepea și inul* sunt frumoase înalte și subțiri dar pe alocarea vânturile mari și ghiața le-au cam alterat. — *Tutunul* se desvoaltă bine, dar ploile cele prea dese încep a-și arăta efectul nu chiar favorabil asupra acestor plante.

Nutrețurile măiestrite în general nu mulțămesc intru toate pe agronomi. Uscatul lor încă se face între împrejurări nu tocmai favorabile și de aceea în privința calității lasă de dorit. Tot cam astfel stau și *fânețile*.

Pășunile sunt frumoase și verzi și vitele găsesc, afară, nutremânt din abundanță. Dintre *poame* piercicile promit o recoltă bună sau pe alocarea numai mijlocie. — *Cerașe și vișine* vor fi din abundanță, pe alocarea de calitate mai slabă. *Prune, mere și pere* deasemenea vor fi multe dar e temere că nu vor fi așa sănătoase din cauza ploilor. — *Vile* sunt foarte diferite. Cele de deal promit în general recolte destul de mulțumitoare, pe când la șes sunt mai slăbuțe. *Peronospora* nu le-a prea stricat până acum dar în schimb sunt mai dese pagubele cauzate de molii de struguri. În general recolta în toată țara pare a fi numai mijlocie.

REVISTA FINANCIARA.

Situatiunea.

Budapest, 5 Iulie 1914

Lipsind în timpul din urmă ofertele cu totul de pe piață, iar cererile de numărări fiind cu considerare la ultimo și la plătirile ce de regulă au a se efectuă la acest termin și la 1 Iulie foarte intensive, etalonul privat s'a urcat la $3\frac{5}{8}\%$ — $3\frac{11}{16}\%$ pentru materialul prima vienez, $3\frac{7}{8}\%$ — 4% pentru material prima budapestan, 4 — $4\frac{1}{4}\%$ pentru material dela bănci mijlocii și dela $4\frac{1}{2}\%$ — 5% în sus pentru materialul de altă proveniență. Notările au fost însă mai mult nominale, căci în lipsa de oferte străine cererile aproape în întregime au trebuit satisfăcute din partea băncii de emisiune ca singurul izvor de bani, care a și fost asaltată cu înaintări considerabile chiar și în

primele zile ale lunei curente. Eri d. e. singur la centrala din Budapest s'a prezentat cambii spre escomtare în sumă de peste 56 mil. cor. În general înaintările din anul acesta au fost mai mari decât chiar celea din perioada corăspunsătoare a anului trecut. Astfel statusul băncii de emisiune s'a agravat per ultimo luni a. c. cu cca. 230 mil. cor. față de săptămâna a treia a l. p., dispărând rezerva de bilete libere de dare cca. 130 mil. și ajungând în circulație un contingent de bilete supuse la dare de probabil 100 mil. Cifrele exacte per ultimo încă nu s'a publicat până în momentul acesta.

Bursele indigene, precum și ceala de pe piețele internaționale, au judecat calm evenualele urmări ale asasinatului oribil din Sarajevo. Cursurile însă s'a sfârmat mereu în zilele ultime atât sub impresia evenimentelor din Albania, cât și în urma sezonului mort și a depresiunii generale, ce continuă a domina piețele. Au fost zile în cari nici chiar 25 de «Schluss»-uri nu s'a înregistrat la bursa din Budapest. Renta de cor. ung. de 4% a scăzut azi din nou până la 79:65.

La Berlin s'a scumpit banii cătră ultimo, dar azi etalonul privat din nou s'a redus cu $\frac{3}{8}\%$ la $2\frac{7}{8}\%$ pentru materialul cu scadență scurtă și cu $1\frac{1}{4}\%$ la $2\frac{1}{2}\%$ pentru materialul cu scadență ceva mai lungă, oferindu-se numărări din abundanță. Per 23 I. c. contingentul biletelor de bancă libere de dare se urcase dela $496\frac{1}{2}$ mil. marce la 561 mil., deasemenea s'a fost urcat și stocul metalic cu cca. 25 mil., iar depunerile de giro cu 100 mil., din contră a scăzut atât lombardul cât și portofoliul cambial, precum și biletele de bancă în circulație.

La Paris etalonul privat a rămas staționar la $2\frac{3}{4}\%$, deși și pe piață aceasta cererile au fost mult mai intensive. Se spune, că numai sumele legate temporar pentru noua emisiune franceză s'ar urca la cca. 1 miliard franci. Optările se apreciază la de 15 ori suma ce se emite, ergo la cca. 12 miliarde franci. Banca de emisiune franceză din nou cumpără tot aurul ce vine în bare pe piață din Londra. Renta veche franceză de 3% a scăzut în săptămâna din urmă până la 83:25, tinzând a ajunge paritatea rentei de $3\frac{1}{2}\%$ ce se va emite în săptămâna viitoare, a cărei curs s'a urcat în circulație privată deja până la 96:12 $\frac{1}{2}\%$.

La Londra cererile de numărări au fost mai intensive. Etalonul privat s'a urcat la $2\frac{1}{2}\%$. Banca Belgiei a pus în celea 2 zile din urmă l. p. peste 10 milioane funți sterlingi în numărări la dispoziția pieții cu 3 — $3\frac{1}{2}\%$.

La Amsterdam etalonul privat s'a urcat la $3\frac{3}{8}\%$, iar la Bruxelles la $3\frac{5}{16}\%$.

CRONICĂ.

Monete à K 5 — false circulează de o vreme nacoce în țară; monetele sunt de emisiune ungară, purtând anul 1900, sunt fabricate din plumb-antimoniu (Britania) și se deosebesc de monetelor veritabile prin faptul, că sunt mai ușoare, având unele, în loc de 25 grame, numai o greutate de 17·130 grame, iar altele 17·400 grame și 17·500 grame. Mai departe au un sunet mai închis și înscripția de pe margine este spălăcită.

„Asociația pentru literatura română și cultura poporului român“.

Nr. 1327—1914.

Convocare.

Conform §-lui 17 din „Regulamentul general al secțiunilor științifice-literare ale Asociației“, convoc prin aceasta pe onorații membri ai secțiunilor pe ziua de 14 Iulie nou a. c. la orele 10 a. m. la

Sedința plenară ordinară,

care se va țineă în sala festivă a „Muzeului Asociației“ (Sibiu, strada Șaguna Nr. 6) cu următoarea

Ordine de zi:

1. Deschiderea ședinței plenare.
2. Raportul secretar. literar către ședința plenară.
3. Stabilirea ordinei lucrărilor.
4. După amiazi ședințele singuraticelor secții.

Sibiu, în 24 Iunie 1914.

Prezidiul Asociației: **Andrei Bârseanu.**

*

In ziua de 1 Iulie v. — după cum anunță Biroul Asociației se va aranjă în sala festivă a „Muzeului Asociației“ — o serbare comemorativă din prilejul împlinirii lor 25 de ani dela moartea poetului Eminescu. Programul acestei serbări se va publica mai târziu.

La cererea mai multor membri ai secțiilor, după ședința plenară, în 16, 17 și 18 Iulie n. se vor face excursii la Săliște, Rășinari, Avrig și în România prin Turnu-Roșu, vizitând mănăstirile Cozia, Horez și Curtea-de-Argeș. Doinii membri ai secțiilor, care doresc să participe la aceste excursii, sunt rugați a se anunță până în 5 Iulie n. la biroul Asociației. Pentru a putea trece în România se cere un document justificativ dela primăria comunei, pe baza căruia se vor libera certificatele de trecere din partea poliției de graniță. Cheltuielile de călătorie vor fi cam 50—60 cor. Definitiv se vor fixa după ce se va ști numărul excursiilor.

BIBLIOGRAFIE.

George Rae: Bancherul din provincie; traducere de **Emil Tîșca**. Sibiu 1914. Editura „Revistei Economice“. Prețul K 2·50·

Apariția cărților cu conținut economic începe să se înmulțească, un fenomen care trebuie să ne bucure. Cum în desvoltarea economică a poporului nostru, prima etapă a fost crearea băncilor, era ceea ce firesc ca aproape întreaga noastră cărturărire să fie angajată la această organizare a creditului.

Multe din băncile noastre, conduse de oameni cu pricepere, au luat un avantaj cuceritor și au dat frumoase rezultate. Au fost însă și bănci, la cari dilettantismul a îngreunat progresul, ba a cauzat și unele dezastruri.

Pentru educația financiară a acestor intelectuali ai noștri, care ajunși în serviciul băncilor, nu au putut să-și câștige toate cunoștințele de lipsă, vine domnul **Emil Tîșca** în ajutor, punându-le la dispoziție traducerea cărții: «*Bancherul din provincie*» de **George Rae**.

Intr-un ton de tot intim, aproape familiar, fără pretenții de savantlic, dar cu bogate experiențe și adâncă pătrundere, autorul ne povestește în cele 35 de scriitori, ce trebuie să știe și cum trebuie să lucre un conducător al unui astfel de așezământ financiar.

Incepând dela contactul cu clientii, trece în revistă toate afacerile de bancă, *acordarea de împrumuturi, acoperirea lor, politica de discount, administrația financiară, rezerve, bilanț, insolvență, concurență, salarele funcționarilor, până la deschiderea unei noi filiale*.

Din toate sîrele răsuflă o pledoarie pentru prudentă și dacă țî-se îngăduie și de sgârcenie. Principiul ce călăuzește pe autor la acordarea de credite e: „mai bine pierd acum folosul după o singură sumă, ce trece peste acoperire și care a voit să o ridice clientul, decât să pierd mai târziu întreagă sumă“.

Judecând că băncile noastre sunt conduse de prea puțini specialiști, cartea aceasta are o îndoială îndreptățire de a fi cetită. Ea umple un gol în literatura noastră economică, aducând reale servicii celor, care să îndeletnicească cu finanțele.

Traducătorul, dl Emil Tîșca, ca funcționar de bancă, pe lângă serviciul istovitor de bancă, a mai găsit vreme și pentru preocupări de ordin intelectual, ori ceasurile de odihnă și reculegere le-a folosit pentru tălmăcirea unei serieri, de mare folos pentru obștea noastră. E o plasare de forță și utilă și generoasă. De aceea trebuie să-i fim îndoiti recunoscători pentru munca săvârșită și alegerea făcută.

SUMAR.

Proces verbal luat în a IV-a adunare generală a „Solidarității“. — **Proces verbal luat în a VI-a conferință a revizorilor experti ai „Solidarității“.** — Dela „Solidaritatea. — Pentru Școala com. rom. din Brașov. Reforma institutelor de bani — Legea despre izlazuri. — Agricultura: Situația agricolă. — Revista financiară: Situația. — Cronică: Monete à K 5 — false. Convocare.

„ALBINA“, inst. de cred și econ., în Sibiu.

A XXVII-a tragere la sorti publică
a scrisur. fonciare de 5% în florini ale Inst. de credit și de econ. „Albina“ a urmat în 26 Iunie 1914 în prezența domnului notar public regesc Gavril Zăgoni, a doi membri din consiliul de administrație și a comitetului de supraveghiere al institutului. S-au tras în valoare totală de florini 15,000 următorii numeri:
à fl. 500 Nr.: 93 118, 347, 348, 376, 421, 627, 726, 753, 955.
à fl. 1000 Nr.: 100, 145, 267, 270, 292, 327, 476, 547, 695, 781.

A VI-a tragere la sorti publică
a scrisurilor fonciare de 4 $\frac{1}{2}$ %. S-au tras în valoare totală de coroane 20,000 următorii numeri:
à K 500 Nr.: 76, 119, 120, 122.
à K 1000 Nr.: 30, 112.
à K 2000 Nr.: 116, 194, 273, 531, 611, 618, 945, 1016.

Cu începere dela 1 Ianuarie 1915 aceste scrisuri fonciare se răscumpără la cassa institutului în Sibiu, la Filialele sale în Brașov, Elisabetopol, Lugos, Mediaș și Murăș Ogorheiu, la K. k. priv. Bank & Wechselstube-Actien-Gesellschaft „Mercur“, și la Wiener Filiale der Zivnostenská banka pro Čechy a Moravu în Viena; la Ungarische Escompte-und Wechsler-Bank și la Pester Ungarische Commercial-Bank în Budapest, precum și la Filiale der k. k. priv. oesterr. Credit Anstalt für Handel und Gewerbe in Triest, în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; însă se pot răscumpără și mai nante oricând prin escomptare, sau se pot schimbă cu alte scrisuri fonciare după cursul zilei.

Cu 1 Ianuarie 1915 înceată interesele lor mai departe, și cupoanele de interese scadente mai târziu, dacă la prezentarea scrisurilor fonciare lipsesc, se subtrag din suma acestora.

Din scrisurile fonciare ieșite la sorti la tragerile de mai nainte nu s-au prezentat încă pentru răscumpărare următoarele:

	1911	1911
de 5%: à fl. 500 Nr.: 126, 131, 136,	1912	1911
159, 218, 478, 490, 492, 673, 675, 679,	1909	
778, 1115.	1912	
à fl. 1000 Nr.: 19, 38, 79, 175, 324, 349,	1912	
711, 734, 809.	1912	1912
de 4 $\frac{1}{2}$ %: à K. 500 Nr. 21, 28, 118, 133,	1912	
137.	1912	
à K 1000 Nr.: 3, 6, 26, 29, 191, 297, 310,	1912	
322.	1912	
à K 2000 Nr.: 92, 268, 292, 358, 362,	1912	
1912 1910 1911 1912 1912 1911		
371, 577, 605, 612, 630, 692, 693, 716,		
1911 1911 1912 1910 1912		
865, 878, 885, 930, 940, 1098.		

Sibiu, în 26 Iunie 1913.

(499) 1-1

Direcțiunea

„CRİŞANA“

institut de credit și de economii, societate pe acții în Brad (comit. Hunedoarei).

Concurs.

Pentru ocuparea unui post de funcționar la centrala institutului din Brad se publică concurs cu terminul de 14 Iulie st. n. 1914 pe lângă următoarele emolumente: salar fundamental anual 1200 cor., 15% adaus de scumpe după salar, 300 cor. bani de cvartir la an și tantiemă statutară. După un an de probă respectiv va fi definitiv, înscris la fondul de pensiune al institutului și i-se vor acordă 5 evinevenale à 10% după salarul fundamental.

Dela reflectanți se cere, ca să fie absolvat o școală comercială cu examen de maturitate și să aibe praxă de bancă. Cei cu cunoștințe de limbi vor fi preferiți.

Cererile însotite de atestate în original sau copie legalizată sunt a se înainta subsemnatei direcțiuni, iar postul este a se occupă îndată după alegere, sau cel mai târziu la 1 August st. n. 1914.

Brad, 26 Iunie 1914.

(1-2)

Direcțiunea.

Banca Austro-Ungară

(un studiu amănuntit despre trecutul, organizația, operațiunile și importanța băncii noastre de emisiune)

de

Ioan I. Lăpădatu,
prof. de științe comerc.

Se poate comandă dela administrația »Revistei Economice«, cu prețul de 1 corouă.

În editura Delegațiunii Băncilor Române au apărut:

Problemele Reformei Băncilor,

de Dr. C. Diaconovich.

Prețul: broș. K 1—, leg. K 1·50.

Anuarul Băncilor Române

Pe anii

1900 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904 — 1905 — 1906

1907 — 1908 — 1909 — 1910 — 1911 — 1912 și 1913.

Prețul: à K 3—; pe anii 1910 — 1913 à K 4—.

Se comandă la Administrația „Revistei Economice“ în Sibiu (Nagyszeben).

~~AVIZ.~~

Domnii acționari, proprietarii acțiilor induse în registrul acționarilor «Băncii generale de asigurare», societate pe acții în Sibiu (Nagyszeben), sub Nrii 5403, 5409, 5410, 5411, 5412, 5422, 5423, 5424, 5425, 5426, 5430, 5462, 5463, 5464, 5468, 5469, 5473, 5481, 5482, 5483, 5484, 5485, 5486, 5487, 5488, 5489, 5490, 5491, 5492, 5503, 5504, 5505, 5506, 5507, 5510, 5511, 5513, 5532, 5533, 5535, 5536, 5537, 5540, 5541, 5542, 5543, sunt rugați, ca în decurs de 4 săptămâni dela publicarea prezentă, să-și achite restanțele, căci altcum subsemnata direcție va anula acțiile, vânzându-le mai departe, iar sumele plătite vor trece la fondul de rezervă al societății.

Sibiu, la 12 Martie 1914.

DIRECȚIUNEA

„Băncii generale de asigurare“
societate pe acții.

„ECONOMUL“,

institut de credit și economii, în Cluj.

Concurs.

Pentru postul vacant de *dirigent* al filialei «Economului» din Gherla, se publică concurs cu terminul de 15 Iulie n. 1914.

Petenții vor preciza însă minimul retribiilor (salar și bani de quartir), la cari reflectează și vor avea a-și instrui petițiile cu documente despre pregătirea teoretică și practică.

Direcția.

Banca națională a României.

1913

15 Iunie

SITUAȚIUNEA SUMARĂ

A C T I V

201.126,819	144.493,819	stoc metalic	aur	154.891,577
56.633,000			trate consid. ca aur	56.642,000
1.407,957		Argint și diverse monede		
138.418,888		Portofoliul român și străin		
34.711,246	17.536,400	Imprumuturi pe efecte publice		23.168,100
	33.869,900	Impr. pe ef. publ. în ct. curent	4.054,500	
	17.174,846	din care nu s-au ridicat leu:	20.904,369	21.750,131
12.802,059		Imprumutul Statului (fără dobândă)		
11.999,729		Efectele capitalului social		
17.199,377		Efectele fondului de rezervă		
4.116,781		Efectele fondului amort. imobil. mobil. și mașinilor		
6.439,610		Imobile		
887,672		Mobilier și mașini de imprimerie		
1.632,307		Cheltuieli de administrație		
113.830,767		Efecte și alte valori în păstrare		
113.786,840		Efecte în gaj și în păstrare provizorie		
31.053,300		Conturi curente		
7.744,141		Conturi de valori		
3.894,170		Conturi diverse		
701.051,663				

1914

7 Iunie 14 Iunie

211.695,969	211.533,577
1.022,952	1.009,553
191.004,498	190.835,052
44.808,957	44.918,231
11.924,059	11.924,059
11.997,162	11.997,162
16.825,877	16.825,877
4.042,281	4.042,281
6.716,430	6.718,630
1.072,791	1.072,605
1.535,579	1.706,510
124.170,867	125.479,417
128.423,000	128.610,000
20.678,615	22.666,782
22.831,952	23.784,796
6.913,594	5.439,560
805.664,583	808.564,092

P A S I V

12.000,000	12.000,000
37.110,474	37.110,474
5.391,318	5.391,318
425.008,420	423.434,300
5.330,786	5.566,577
10.546,926	13.047,121
252.593,867	254.089,417
57.682,792	57.924,885
805.664,583	808.564,092

Taxa: Secont $5\frac{1}{2}\%$, Dobânda 6% .

Reuniunea de înmormântare în Săliște.**CONVOCARE.**

P. T. membrii «Reuniunei de înmormântare» din Săliște se convoacă la

a XII-a adunare generală ordinară,

conform paragrafului 19 din Statutele reuniunii pe *Duminică în 5 Iulie n. a. c. la 9 ore a. m.* în Biserica cea mare din Săliște pe lângă următorul

PROGRAM:

1. Deschiderea și constituirea adunării.
2. Raportul general al direcțiunii.
3. Raportul consiliului de inspecție.
4. Stabilirea bilanțului cu 31 Decembrie 1913.
5. Alegerea a 3 membrii în direcție conform paragrafului 21 din Statute.
6. Alegerea unui membru în consiliul de inspecție conform paragrafului 24 din Statute.

Din ședința direcționei «Reuniunei de înmormântare» ținută la 30 Iunie n. 1914.

Direcționa.

ACTIVE.	CONTUL BILANȚ.	PASIVE.	
	K f	K f	
Cassa în număr	137·54	Taxele de membru	27,862—
Depunerea fondului de garanță	14,382·48	Fondul general de rezervă	8,864·02
Depuneri spre fructificare	21,841·53	Fondul special de rezervă	515—
Efecte	4,200—	Impr. dela Cassa de păstrare (fără inter.)	2,660·63
	41,061·55	Beneficiul anului 1913	1,153·90
			41,061·55

ESITE.	CONTUL PROFIT ȘI PERDERI	VENITE.	
	K f	K f	
Beneficii	750—	Interese dela depuneri	1,752·32
Remunerări	191·72	Interese de întârziere	—·96
Spese de administrare	37·66	Interese dela efecte	294—
Beneficiul anului 1913	1,153·90	Taxe de înscriere	2,047·28
	2,133·28		86—
			2,133·28

Săliște, în 31 Decembrie 1913.

DIRECȚIUNEA:

C. Herța m. p., președ.	A. German m. p., cassar.	I. Iacob m. p., cassar.	Dr. I. Lupaș m. p.		
D. Popa m. p.	O. Soră m. p.	C. Criștiu m. p.	D. Lăpădat m. p.	I. Hociotă m. p.	I. Bucșan m. p.
D. Roșca m. p.	P. Drăgits m. p.	I. Roșca m. p.	I. Hânsa m. p.	O. Borcia m. p.	
		D. Băilă m. p.	D. St. Herța m. p.		

Subsemnatul comitet de supraveghiere am examinat conturile și ie-am aflat în consonanță cu registrele reuniunii.

Săliște, la 1 Iulie 1914.

P. I. Comșa m. p.   I. Banciu m. p.   I. Steflea m. p.   N. Lupaș m. p.   I. Schiopu m. p.